

ZAPISNIK

sa 41. sjednice Odbora za zdravstvo, rad i socijalno staranje Skupštine Crne Gore, održane 28. februara 2019. godine

Sjednica Odbora je počela u 13 sati.

Odborom je, na sjednici, predsjedavao poslanik dr Suad Numanović, predsjednik Odbora. Sjednici Odbora su prisustvovali poslanici, članovi Odbora: Maja Bakrač, dr Nedžad Drešević i doc. dr Draginja Vuksanović-Stanković.

Sjednici Odbora su, u skladu sa članom 65 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, prisustvovali poslanici Mirsad Murić, kao zamjena poslanika dr Halila Dukovića, poslanik Mihailo Anđušić, kao zamjena poslanika Nikole Divanovića i poslanik Andrija Popović, kao zamjena poslanika mr Borisa Mugoše.

Sjednici Odbora su, kao predstavnici predlagača zakona, prisustvovali Kemal Purišić, ministar rada i socijalnog staranja, Edina Dešić, generalna direktorica Direktorata za tržište rada i zapošljavanje u Ministarstvu rada i socijalnog staranja i Ana Leković, samostalna savjetnica u Direktoratu za tržište rada i zapošljavanje u Ministarstvu rada i socijalnog staranja.

Za sjednicu je predložen i jednoglasno usvojen sljedeći

DNEVNI RED:

PREDLOG ZAKONA O POSREDOVANJU PRI ZAPOŠLJAVANJU I PRAVIMA ZA VRIJEME NEZAPOSLENOSTI

Predsjednik Odbora za zdravstvo, rad i socijalno staranje dr Suad Numanović kazao je da su osnovni razlozi za donošenje ovog zakona značajne promjene u razvoju tržišta rada koje su se desile u periodu od marta 2010. godine, od kada je počela primjena važećeg Zakona o zapošljavanju i ostvarivanju prava iz osiguranja od nezaposlenosti, do danas, kao i tome što proces pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji zahtijeva da se pitanja zapošljavanja i nezaposlenosti sagledaju u širem kontekstu u odnosu na važeći zakonski okvir. Ovim predlogom zakona uređuju se poslovi u vezi sa zapošljavanjem, prava i obaveze nezaposlenog lica, priprema za zapošljavanje i posredovanje pri zapošljavanju, aktivna politika zapošljavanja, postupak za ostvarivanje prava za vrijeme nezaposlenosti, evidencije u oblasti zapošljavanja i druga pitanja od značaja za povećanje zaposlenosti i sprječavanje dugoročne nezaposlenosti u Crnoj Gori. Ovaj zakon primjenjuje se na nezaposlena lica, ostale tražioce zaposlenja i poslodavce. Poslove posredovanja pri zapošljavanju obavlja Zavod za zapošljavanje Crne Gore. Uređeno je i posredovanje pri zapošljavanju u inostranstvu koje je, do sada, bilo regulisano Zakonom o zaštiti građana Crne Gore na radu u inostranstvu. Definisana je aktivna politika zapošljavanja, koja se utvrđuje Nacionalnom strategijom zapošljavanja, koju donosi Vlada Crne Gore, za najmanje četiri godine. Ovim zakonom propisani su i uslovi za rad Agencije za

zapošljavanje. Novčane kazne za nepoštovanje zakona kreću se od 500 do 20 hiljada eura. Primjena ovog zakona kvalitetno će unaprijediti usluge za tržište rada za nezaposlena lica i ostale tražioce zaposlenja, sa ciljem njihovog bržeg prilagođavanja i uključivanja na tržište rada, zaključio je poslanik Numanović.

Kemal Purišić, ministar rada i socijalnog staranja saopštio je da Vlada Crne Gore vodi čitav set reformskih politika kako bi unaprijedilo tržište rada obzirom na naslijeđene probleme. Ovaj zakon je jedan od važnijih zakonskih akata koji bi trebao da dovede do napretka. Harmonizovan je sa zakonodavstvom EU u ovoj oblasti a poslovi u vezi sa zapošljavanjem su definisani. U ovom zakonu mjere aktivne politike zapošljavanja su definisane u skladu sa metodologijom EUROSTAT-a, i iste će se sprovoditi kroz programe koje će donositi Zavod za zapošljavanje, čime će se omogućiti efikasnije praćenje dinamičnih promjena na tržištu rada. Ministar Purišić objasnio je da su detaljnije razrađena prava i obaveze nezaposlenih lica. Pravo da se ostvari naknada za vrijeme nezaposlenosti i visina naknade je definisana na 120% obračunske vrijednosti koeficijenta. Do sada je ta naknada iznosila 77 eura u neto iznosu a sada će biti oko 108 eura u neto iznosu. Periodi primanja naknade su različito postavljeni u odnosu na naknade predviđene aktuelnim zakonom. Mimo standardne evidencije o nezaposlenim licima vodiće se posebna evidencija za ostale tražioce posla.

Poslanica Maja Bakrač, članica Odbora smatra suštinski važnim pitanjem da li je ovim predlogom predviđeno rješenje koje nije bilo obuhvaćeno važećim zakonom. Poslanica Bakrač pojasnila je da se radi o porodiljama koje su prepoznate u Zakonu o radu, koje imaju pravo da koriste porodiljsko odsustvo godinu dana s obzirom da je bilo promjena što se tiče vođenja evidencije nezaposlenih lica i da lica koja neće aktivno da traže posao i da učestvuju na tržištu rada nijesu u obavezi da budu prijavljena na evidenciji Zavoda za zapošljavanje već koriste zdravstvenu zaštitu preko Fonda zdravstva. Da li se kroz ovaj predlog prepoznaju trudnice koje su, inače, aktivni tražioci posla do trenutka dok ne postanu porodilje i da li se tretiraju da imaju godinu dana kao one koje se prepoznaju Zakonom o radu i koje su aktivne na tržištu rada. Poslanica Bakrač smatra da dolazi do određene diskriminacije – da one moraju i dalje biti aktivni tražioci posla za vrijeme porodiljskog odsustva i da se svaka dva mjeseca moraju javljati zbog evidencije kod Zavoda za zapošljavanje, što je po njoj nemoguće. Upitala je i da li se ove posebne evidencije odnose samo na lica koja traže promjenu zaposlenja ili će se to odnositi na još neku kategoriju.

Poslanica doc. dr Draginja Vuksanović-Stanković, članica Odbora rekla je da imamo priliku da čujemo da se uvode privatne agencije prilikom zapošljavanja i došli do situacije da se značajan broj građana vodi da radi preko tih agencija i da se, na taj način, izbjegava zasnivanje radnog odnosa u matičnoj kući. Upravo te agencije dovode do toga da se zaposlenima često ne plaća staž i da su na granici sive zone kod Poreske uprave. Imamo par takvih agencija koje ne plaćaju obaveze prema državi. Poslanica Vuksanović-Stanković upitala je da li Vlada Crne Gore tretira i studente kao radnu snagu jer oni ne

mogu da se prijave za posao dok studiraju. Vezano za član 15 stav 3 predloženog zakona, pitala je da li su besplatne usluge agencije koje posreduju prilikom zapošljavanja?

Edina Dešić, generalna direktorica Direktorata za tržište rada i zapošljavanje u Ministarstvu rada i socijalnog staranja kazala je da, kada su u pitanju žene porodilje, je to vrlo jasan i opravdan razlog za neraspoloživost za rad. Međutim, same razloge zbog čega neko nije raspoložen za rad ili da aktivno traži zaposlenje biće uređeno podzakonskim aktom. Takođe, objasnila je pojam „ostali tražioci zaposlenja“. Usluge u vezi sa zapošljavanjem za nezaposlena lica su besplatne, bilo da je u pitanju ZZCG ili Agencija za zapošljavanje. Niko od nezaposlenog lica ne može naplatiti uslugu koja mu se pruža u cilju posredovanja na tržištu rada. Poslanici Vuksanović-Stanković je kazala da je to predmet agencija za zapošljavanje. Ove agencije se, isključivo, bave posredovanjem pri zapošljavanju. Studenti se ni u važećem zakonu ne tretiraju kao zaposlena lica. Međutim, ono što je novina u odnosu na važeće zakonsko rješenje jeste da lice koje se ne smatra nezaposlenim licem je samo student osnovnih studija zato što je ono već u periodu kada stiče određenu kvalifikaciju koja mu omogućava sutra i zaposlenje. Dok ostale studente, ukoliko su u pitanju master ili doktorske studije, nijesmo tretirali kao osnov da lice ne može biti nezaposleno iz razloga što praksa pokazuje da master studije ne zahtijevaju redovitost i sve one obaveze koje imaju studenti osnovnih studija.

Poslanica doc. dr Draginja Vuksanović-Stanković, članica Odbora mišljenja je da se mora amandmanski reagovati na član 15 stav 3 predloženog zakona s obzirom da se u stavu 3 ne navodi da su usluge agencije besplatne. Ovako napisana norma ne obavezuje agenciju da daje besplatne usluge, obavezuje samo Zavod za zapošljavanje, istakla je poslanica Stanković-Vuksanović.

Edina Dešić, generalna direktorica Direktorata za tržište rada i zapošljavanje u Ministarstvu rada i socijalnog staranja u odgovoru poslanici Vuksanović-Stanković istakla je da je u članu 15 predloženog zakona decidno navedeno da su usluge, za poslodavca od strane Zavoda, besplatne što znači da agencije mogu naplatiti uslugu od poslodavca ali nikako ne mogu biti naplaćene od nezaposlenog lica.

Poslanica Maja Bakrač, članica Odbora kazala je da nije precizirano koliko traje oglas pa je postavila pitanje da li je sada to zakonom precizirano i da li je zakonom precizirano kojim danima i koliko mora da važi konkurs/oglas?

Edina Dešić, generalna direktorica Direktorata za tržište rada i zapošljavanje u Ministarstvu rada i socijalnog staranja istakla je da novi Zakon o radu definiše oglašavanje, period oglašavanja i ko je u obavezi, i u kom vremenskom periodu, da oglasi radno mjesto. Zakon o radu jasno definiše ko je u obavezi da oglasi slobodno radno mjesto.

Poslanicu doc. dr Draginju Vuksanović-Stanković, članicu Odbora interesuje zašto se ne propiše mogućnost da studenti osnovnih studija mogu da rade četiri sata ili da se

bave nekim sezonskim poslovima kako bi se vodili na evidenciji. U tom slučaju studenti bi sami odlučili da li žele da rade, zaključila je poslanica Vuksanović-Stanković.

Edina Dešić, generalna direktorica Direktorata za tržište rada i zapošljavanje u Ministarstvu rada i socijalnog staranja kazala je da ta lica pripadaju pod „ostali tražioci posla“.

Kemal Purišić, ministar rada i socijalnog staranja govoreći o oglašavanju slobodnih radnih mjesta kazao je da je predlogom zakona koji je poslat „na komentar“ Evropskoj komisiji oblast „liberalizovana“. Poslodavac je dužan da obavijesti agenciju za zapošljavanje da postoji slobodno radno mjesto i da se ne mora raspisati konkurs/oglas. On je dužan „da šalje“ informaciju da je takvo radno mjesto raspoloživo i može da zaposli koga on hoće. Izuzetak su mjesta u javnoj upravi gdje je obavezan konkurs, zaključio je ministar Purišić.

Nakon rasprave, Odbor je predložio 10 amandmana na predloženi zakon.

Predstavnik predlagača zakona saglasio se sa amandmanima Odbora pa isti, shodno članu 150 stav 3 Poslovnika Skupštine Crne Gore, postaju sastavni dio ovog predloga zakona i o njima Skupština posebno ne odlučuje.

Odbor je konstatovao i određene pravno – tehničke greške i predložio njihovu korekciju. Takođe, predstavnik predlagača zakona saglasio se i sa predloženim korekcijama.

Na osnovu rezultata glasanja (šest glasova „za“ i jedan „uzdržan“), Odbor je podržao Predlog zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti i predložio Skupštini da ga usvoji.

Sjednica je završena u 13 sati i 40 minuta.

Sekretarka Odbora
Snežana Kaluđerović

Predsjednik Odbora
dr Suad Numanović